

عنوان مقاله:

ارزیابی نقد ملاصدرا بر تقریر ابن سینا از علم تفصیلی خداوند به موجودات

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت سینوی (مشکوه النور)، دوره 15، شماره 45 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سعیدرضا رهاوی عزآبادی - دانش آموخته دکتری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، گروه فلسفه و کلام اسلامی، تهران، ایران

بیوک علیزاده - دکتری فلسفه و کلام اسلامی و استادیار دانشگاه امام صادق (ع)

خلاصه مقاله:

علم تفصیلی خدای تعالی به جهان هستی، یکی از مسایل فلسفی است که با بحث ها و چالش های بسیاری روبرو بوده است. در این میان، اندیشمندان اسلامی به تبیین این مسئله پرداخته، تلاش کردند تا بر چالش های مطرح شده نیز فایق آیند، در یکی از این بحث ها سازگاری مفاهیم به کاررفته در آموزه خدای دگرگون ناپذیر، عالم به غیر است مورد بررسی قرار می گیرد. یک راه برای نشان دادن توفیق یا عدم توفیق هریک از این اندیشمندان، ارزیابی دلایل، پیش فرض ها و لوازم سخن ایشان در مورد علم به خداست. ابن سینا علم تفصیلی واجب تعالی را لازم ذات می داند که هیچ گونه وجود منحازی ندارد تا ذات واجب برای عالم شدن ناگزیر از پیدا کردن وضع، نسبت به آن باشد و از این رو در دیدگاه او چنین علمی موجب دگرگونی ذات الهی نمی شود. ابن سینا معتقد است این نظریه از سازگاری درونی برخوردار است؛ اما تحلیل سخن او نشان می دهد که این دیدگاه دربردارنده پیش فرض هایی است که برخی از آنها مورد اعتراض صدرالمتهلین است. وی بر آن است که ابن سینا میان دو گونه لازم ذات خلط کرده است و به این جهت از تبیین سازگاری یاد شده ناتوان است.

کلمات کلیدی:

واجب تعالی، علم، دگرگون ناپذیری، لوازم ذات، سازگاری درونی، ملاصدرا، ابن سینا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/703491>

